

УДК 338.2

Косінський П.М., к.е.н, доцент

Луцький національний технічний університет

<https://orcid.org/0000-0002-3254-2379>

e-mail: p.kosinskiy@lutsk-ntu.com.ua

Малишко С.О., аспірант

Луцький національний технічний університет

<https://orcid.org/0009-0003-6989-8517>

e-mail: malyshkoserhii91@gmail.com

Kosinskiy Petro, Doctor of Philosophy

Lutsk National Technical University

<https://orcid.org/0000-0002-3254-2379>

e-mail: p.kosinskiy@lutsk-ntu.com.ua

Malyshko S.O., Postgraduate Student

Lutsk National Technical University

<https://orcid.org/0009-0003-6989-8517>

e-mail: malyshkoserhii91@gmail.com

Отримано: 15.11.2025. Прорецензовано: 20.11.2025. До друку: 21.11.2025.

ЕКОНОМІЧНА ПЕРЕОЦІНКА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ЗЕЛЕНОЇ РЕКОНСТРУКЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ МІСТ ПІСЛЯ МАСШТАБНИХ РУЙНУВАНЬ

У статті здійснено аналіз механізмів фінансування зеленої реконструкції міст та їхню адаптацію до умов української економіки, визначено роль банківського сектору у забезпеченні капіталом проектів екологічно орієнтованої відбудови регіонів. Обґрунтовано критерії економічної переоцінки регіонального потенціалу з урахуванням екологічних та соціальних факторів, систематизовано інструменти мобілізації інвестицій для проектів зеленої трансформації міської інфраструктури. Виявлено необхідність диверсифікації джерел капіталу через впровадження інноваційних інструментів, таких як зелені облігації, спеціалізовані кредитні продукти та механізми державно-приватного партнерства.

Ключові слова: зелена реконструкція, регіональний розвиток, зелене фінансування, банківський сектор, ESG-критерії, енергоефективність, міська

інфраструктура, зелені облігації, зелене кредитування, інвестиційна привабливість.

ECONOMIC REVALUATION OF REGIONAL DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS OF GREEN RECONSTRUCTION OF UKRAINIAN CITIES AFTER LARGE-SCALE DESTRUCTION

The mechanisms of financing green reconstruction of cities and their adaptation to the conditions of the Ukrainian economy are analyzed, the role of the banking sector in providing capital for environmentally oriented reconstruction projects of regions is determined. The criteria for economic revaluation of regional potential taking into account environmental and social factors are substantiated, tools for mobilizing investments for projects of green transformation of urban infrastructure are systematized. The need to diversify capital sources through the introduction of innovative instruments such as green bonds, specialized credit products and public-private partnership mechanisms has been identified. Ukraine's banking sector demonstrates readiness to integrate green banking principles into its operations, but requires enhanced regulatory support and the formation of a comprehensive system of incentives for the development of environmentally oriented lending. It is proved that the economic revaluation of regional potential requires a revision of traditional approaches to assessing the investment attractiveness of territories with the integration of ESG criteria and environmental performance indicators. Regions that have suffered the greatest destruction have the opportunity to position themselves as centers of green economy, attracting international investment and technical expertise for the implementation of innovative solutions in renewable energy and energy efficiency. Recommendations have been developed regarding the institutional support of green reconstruction processes at the regional level, including strengthening the capacity of local governments in the preparation and support of projects aimed at attracting green financing. The necessity of developing national standards and a certification system for environmentally oriented projects to increase investor confidence in the Ukrainian market of green financial instruments is substantiated.

Keywords: green reconstruction, regional development, green finance, banking sector, ESG criteria, energy efficiency, urban infrastructure, green bonds, green lending, investment attractiveness.

Постановка проблеми. Масштабні руйнування міської інфраструктури в Україні створили безпрецедентну ситуацію, коли процес відбудови має поєднуватися з трансформацією регіональної економіки на засадах екологічної відповідальності.

Руйнування житлового фонду, промислових об'єктів та

комунальних систем відкрила можливість для впровадження принципів зеленої економіки на етапі планування та реалізації відбудови. Економічна переоцінка регіонального потенціалу набуває принципового значення за умов необхідності залучення обмежених фінансових ресурсів для масштабної реконструкції.

Наукове обґрунтування підходів до економічної переоцінки регіонального розвитку в умовах зеленої трансформації має враховувати специфіку українських реалій, включаючи масштаби руйнувань, стан фінансового ринку та інституційну спроможність органів влади різних рівнів.

Аналіз останніх досліджень. Дослідження Н. Кравчук та О. Луцишин розкривають специфіку функціонування фінансового ринку України під час війни, на основі аналізу інструментів залучення капіталу та адаптації фінансових інституцій до кризових умов (*Кравчук та Луцишин, 2022*). Автори обґрунтували необхідність диверсифікації джерел фінансування регіональної відбудови та впровадження інноваційних механізмів мобілізації інвестиційних ресурсів.

Я. Чайковський, Б. Луців, О. Дзюблюк, Є. Чайковський та П. Луців досліджували банківське зелене кредитування як інструмент екологічної модернізації економіки, визначивши перспективи розвитку спеціалізованих кредитних продуктів для фінансування проєктів відновлюваної енергетики та енергоефективності (*Чайковський та ін., 2025*).

Н. Татарин та Д. Половко ідентифікували загрози та проблеми фінансового ринку України, що перешкоджають ефективному залученню капіталу для регіонального розвитку (*Татарин та Половко, 2023*).

Дослідження І. Акомеа-Фрімпонга, Д. Адеаба, Д. Офосу та Е. Тенаква виявили прогалини у теоретичному обґрунтуванні та емпіричних дослідженнях впливу екологічно орієнтованих фінансових практик на результативність банківської діяльності (*Akomea-Frimpong та ін., 2022*).

Дж. Чен, А. Сіддік, Г. Чженг, М. Масукуджаман та С. Бехзод довели позитивний вплив практик зеленого банкінгу на екологічну результативність банків та обсяги зеленого

фінансування (*Chen та ін., 2022*).

Цілі статті. Метою дослідження є обґрунтування підходів до економічної переоцінки регіонального розвитку в умовах зеленої реконструкції українських міст після масштабних руйнувань.

Виклад основного матеріалу дослідження. Трансформація міського простору після масштабних руйнувань потребує комплексного підходу до фінансування, де економічна переоцінка регіонального розвитку стає відправним пунктом для формування нової парадигми відбудови. Українські міста зіткнулися з безпрецедентними викликами, коли традиційні механізми фінансування виявилися недостатніми для забезпечення не лише відновлення зруйнованої інфраструктури, але й впровадження принципів сталого розвитку. Руйнування житлового фонду, промислових об'єктів та комунальної інфраструктури створило унікальну ситуацію, коли відбудова може стати каталізатором переходу до екологічно орієнтованої моделі господарювання. Фінансовий ринок України, попри всі труднощі воєнного часу, демонструє готовність до адаптації інструментів зеленого фінансування, проте масштаби потреб у капіталі значно перевищують наявні ресурси (*Кравчук та Луцишин, 2022*).

Регіональний Розвиток у контексті зеленої реконструкції передбачає створення нових механізмів залучення інвестицій, які б поєднували економічну доцільність із екологічною відповідальністю та соціальною справедливістю.

Банківський сектор України поступово інтегрує принципи зеленого банкінгу у свою операційну діяльність, розробляючи спеціалізовані кредитні продукти для фінансування енергоефективних проєктів та відновлюваних джерел енергії. Зелене кредитування набуває особливого значення у процесі

реконструкції міст, оскільки дозволяє спрямувати фінансові потоки на проєкти, які відповідають критеріям екологічної стійкості (*Чайковський та ін., 2025*).

Однак впровадження інструментів зеленого банкінгу

стикається з низкою перешкод, включаючи обмежену ліквідність банків, високі ризики кредитування у воєнний період недостатня розвиненість нормативно-правової бази для регулювання зелених фінансових операцій. Попри труднощі, окремі банківські установи вже розпочали впровадження ESG-критеріїв у свою кредитну політику, що створює передумови для формування екосистеми зеленого фінансування на регіональному рівні.

Досвід європейських країн демонструє ефективність зелених облігацій як механізму мобілізації приватного капіталу для публічних проєктів, проте адаптація таких інструментів до українських реалій потребує врахування специфіки національного фінансового ринку (Гатауліна, 2022).

Інвестори виявляють зростаючий інтерес до проєктів, які поєднують відновлення зруйнованої інфраструктури з впровадженням енергоефективних технологій та систем альтернативної енергетики. Регіональні органи влади отримують можливість залучити довгострокові інвестиції під конкретні проєкти зеленої реконструкції, забезпечуючи при цьому прозорість використання коштів та вимірність екологічних ефектів.

Економічна переоцінка регіонального потенціалу в умовах зеленої трансформації вимагає перегляду підходів до оцінки інвестиційної привабливості територій (табл. 1). Традиційні показники економічної ефективності мають бути доповнені критеріями екологічної результативності та соціального впливу проєктів відбудови. Інтеграція ESG-факторів у процес прийняття інвестиційних рішень змінює ландшафт регіонального розвитку, спонукаючи місцеві органи влади до формування комплексних стратегій, які враховують довгострокові наслідки господарської діяльності для довкілля (Шульга та Омеленчук, 2024).

Таблиця 1

Порівняльна характеристика підходів до фінансування
регіонального розвитку

Критерій оцінки	Традиційне фінансування	Зелене фінансування
Джерела капіталу	Бюджетні кошти, комерційні кредити	Зелені облігації, кліматичні фонди, ESG-інвестиції
Горизонт планування	3-5 років	10-25 років
Критерії оцінки проєктів	Економічна ефективність, термін окупності	Екологічний вплив, соціальні ефекти, довгострокова стійкість
Вартість капіталу	Ринкові ставки	Пільгові умови, державна підтримка
Моніторинг результатів	Фінансова звітність	Екологічна та соціальна звітність, ESG-метрики
Ризики	Фінансові, ринкові	Кліматичні, репутаційні, регуляторні

*Побудовано авторами на основі (Шкварук і Дончак, 2024). (Desalegn G. та Tangl, 2022).

Міста, які зазнали значних руйнувань, мають унікальну можливість переосмислити свою економічну модель, позиціонуючи себе як центри зеленої економіки з розвинутою інфраструктурою відновлюваної енергетики та енергоефективним житловим фондом.

Фінансування зеленої реконструкції міст стикається з проблемою оцінки ризиків та очікуваної прибутковості інвестицій у контексті невизначеності воєнного стану. Інвестори потребують чітких сигналів щодо довгострокової життєздатності проєктів та механізмів захисту капіталу від політичних і економічних потрясінь (Татарин та Половко, 2023).

Регіональна специфіка зеленої реконструкції визначається масштабами руйнувань, наявною інфраструктурою та економічним потенціалом окремих територій. Східні регіони, які зазнали найбільших руйнувань, потребують комплексного підходу до відбудови, де економічна переоцінка включає не лише відновлення виробничих потужностей, але й створення нових

секторів економіки, орієнтованих на зелені технології (*Шкварук і Дончак, 2024*). Південні регіони мають потенціал для розвитку сонячної енергетики та впровадження технологій опріснення води, що відкриває нові можливості для залучення спеціалізованих інвестицій.

Інституційне середовище зеленого фінансування в Україні перебуває на стадії формування, що створює як можливості, так і виклики для регіонального розвитку. Національний банк України поступово інтегрує екологічні критерії у свою регуляторну політику, проте комплексна система стимулів для банків, які займаються зеленим кредитуванням, ще не сформована (*Худолій і Кулинич, 2024*).

Регуляторні вимоги щодо розкриття інформації про екологічні ризики та вплив банківської діяльності на довкілля мають бути посилені для забезпечення прозорості та підзвітності фінансових інституцій.

Виклики зеленої реконструкції включають необхідність балансування між терміновістю відбудови зруйнованої інфраструктури та довгостроковими цілями екологічної трансформації. Політичний тиск щодо швидких результатів може призвести до відтворення застарілих технологій та підходів, які не відповідають принципам сталого розвитку (*Шпакова, 2019*).

Економічна переоцінка регіонального потенціалу має враховувати не лише поточні потреби у відновленні, але й довгострокові тенденції глобальної економіки, де конкурентоспроможність територій дедалі більше визначається їхньою екологічною стійкістю та здатністю адаптуватися до кліматичних змін.

Висновки. Економічна переоцінка регіонального потенціалу вимагає перегляду традиційних підходів до оцінки інвестиційної привабливості територій з інтеграцією ESG-критеріїв та показників екологічної результативності.

Регіони, які зазнали найбільших руйнувань, мають можливість позиціонувати себе як центри зеленої економіки, залучаючи міжнародні інвестиції та технічну експертизу для впровадження інноваційних рішень у сфері відновлюваної

енергетики та енергоефективності. Інституційне забезпечення процесів зеленої реконструкції потребує посилення спроможності органів місцевого самоврядування у підготовці та супроводі проєктів, орієнтованих на залучення зеленого фінансування, а також розробки національних стандартів та системи сертифікації екологічно орієнтованих проєктів. Роль центральних банків у просуванні зелених фінансів має бути посилена через впровадження інструментів монетарної політики, які стимулюють зелене кредитування та інтегрують кліматичні ризики у систему банківського нагляду.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробкою детальних методик оцінки екологічної та соціальної ефективності проєктів зеленої реконструкції, аналізом міжнародного досвіду фінансування сталого міського розвитку та обґрунтуванням оптимальних моделей державно-приватного партнерства для залучення капіталу у проєкти відбудови української економіки на засадах екологічної відповідальності.

Список бібліографічного опису

1. Кравчук Н., Луцишин О. Фінансовий ринок України під час війни: реалії функціонування. Світ фінансів. 2022. № 4(73). С. 112-128. DOI: <https://doi.org/10.35774/sf2022.04.112>
2. Чайковський Я., Луців Б., Дзюблюк О., Чайковський Є., Луців П. Банківське зелене кредитування як ключовий інструмент екологічної модернізації економіки. Фінансова та кредитна діяльність: проблеми теорії практики. 2025. № 2(61). С. 54-72. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.2.61.2025.4651>
3. Татарин Н. Б., Половко Д. М. Фінансовий ринок України: аналіз сучасного стану, загрози, проблеми та перспективи. Галицький економічний вісник. 2023. № 83(4). С. 78-88. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.04.078
4. Akomea-Frimpong I., Adeabah D., Ofosu D., Tenakwah E. J. A review of studies on green finance of banks, research gaps and future directions. Journal of Sustainable Finance & Investment. 2022. № 12(4). P. 1241-1264.
5. Chen J., Siddik A. B., Zheng G. W., Masukujjaman M., Bekhzod S. The effect of green banking practices on banks' environmental performance and green financing: An empirical study. Energies. 2022. № 15(4). P. 1292.
6. Гатауліна Е. Проблематика розвитку фінансового ринку України. Економіка та суспільство. 2023. № 50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-21>
7. Шульга Н., Омеленчук В. ESG-ризика банків. Зовнішня торгівля:

економіка, фінанси, право. Серія. Економічні науки. 2024. № 2. С. 101-119. DOI: [https://doi.org/10.31617/3.2024\(133\)06](https://doi.org/10.31617/3.2024(133)06)

8. Шкварук Д., Дончак Л. Зелені фінанси: теоретичний аспект та особливості функціонування в Україні. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2024. № 326(1). С. 123-127. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-326-21>

9. Desalegn G., Tangl A. Enhancing green finance for inclusive green growth: A systematic approach. Sustainability. 2022. № 14(12).

10. Худолій Ю., Кулинич А. Green banking та його розвиток в Україні. Гроші, фінанси і кредит. 2024. № 4(95). С. 162-170. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2024.4\(95\).3622](https://doi.org/10.26906/EiR.2024.4(95).3622)

11. Шпакова Г. «Зелені» фінанси як інструмент гарантування природо-техногенної та екологічної безпеки в контексті сталого розвитку територій. Підприємництво та інновації. 2019. № 9. С. 112-116. DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/9.18>

References

1. Kravchuk, N., & Lutsyshyn, O. (2022). Finansovyi rynek Ukrainy pid chasviiny: realii funktsionuvannia [Financial market of Ukraine during the war: realities of functioning]. Svit finansiv. No. 4(73), 112-128. DOI: <https://doi.org/10.35774/sf2022.04.112>. [in Ukrainian].

2. Chaikovskiyi, Ya., Lutsiv, B., Dziubliuk, O., Chaikovskiyi, Ye., & Lutsiv, P. (2025). Bankivske zelene kredytuvannia yak kliuchovyi instrumentekologichnoi modernizatsii ekonomiky [Bank green lending as a key tool forecological modernization of the economy]. Finansova ta kredytna diialnist: problemy teorii i praktyky. No. 2(61) P. 54-72. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcapr.2.61.2025.4651>. [in Ukrainian].

3. Tataryn, N. B., & Polovko, D. M. (2023). Finansovyi rynek Ukrainy: analizsuchasnoho stanu, zahrozy, problemy ta perspektyvy [Financial market of Ukraine: analysis of the current state, threats, problems and prospects]. Halytskyi ekonomichnyi visnyk. No. 83(4). P. 78-88. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.04.078. [in Ukrainian].

4. Akomea-Frimpong, I., Adeabah, D., Ofosu, D., & Tenakwah, E. J.

5. (2022). A review of studies on green finance of banks, research gaps and future directions. Journal of Sustainable Finance & Investment. No. 12(4). P. 1241-1264.

6. Chen, J., Siddik, A. B., Zheng, G. W., Masukujjaman, M., & Bekhzod, S. (2022). The effect of green banking practices on banks' environmental performance and green financing: An empirical study. Energies. No. 15(4). P. 1292.

7. Hataullina, E. (2023). Problematyka rozvytku finansovoho rynku Ukrainy[Problems of financial market development in Ukraine]. Ekonomika ta suspilstvo. No. 50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-21>. [in Ukrainian].

8. Shulha, N., & Omelenchuk, V. (2024). ESG-ryzyky bankiv [ESG-risks of banks]. Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo. Seriiia. Ekonomichni

nauky. No. 2. P. 101-119. DOI: [https://doi.org/10.31617/3.2024\(133\)06](https://doi.org/10.31617/3.2024(133)06). [in Ukrainian].

9. Shkvaruk, D., & Donchak, L. (2024). Zeleni finansy: teoretychnyi aspekt ta osoblyvosti funktsionuvannya v Ukraini [Green finance: theoretical aspect and peculiarities of functioning in Ukraine]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky*. No. 326(1). P. 123-127. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-326-21>. [in Ukrainian].

10. Desalegn, G., & Tangl, A. (2022). Enhancing green finance for inclusive greengrowth: A systematic approach. *Sustainability*, 14(12).

11. Khudolii, Yu., & Kulynych, A. (2024). Green banking ta yoho rozvytok v Ukraini [Green banking and its development in Ukraine]. *Hroshi, finansy i kredyt*. No. 4(95). P. 162-170. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2024.4\(95\).3622](https://doi.org/10.26906/EiR.2024.4(95).3622). [in Ukrainian].

12. Shpakova, H. (2019). "Zeleni" finansy yak instrument harantuvannya pryrodo-tekhnohennoi ta ekolohichnoi bezpeky v konteksti staloho rozvytku terytorii ["Green" finance as a tool for guaranteeing natural-technogenic and environmental safety in the context of sustainable development of territories]. *Pidpriemnytstvo ta innovatsii*. No. 9. P. 112-116. DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/9.18>. [in Ukrainian].